

- Petseri lahingus (V. 132/147; P.230/183).
16. Kottisse, Samuel Jakobi p. Adiste 07.1885 – 19.02.1919 34a.
Muisi hospitalis Rževi linnas (P.235/28)
17. Kreebs, Alfred Josepi p. Mammaste 12. 08.1899 - ?
(P. 238/116, 234/34), nimi on maha tõmmatud,
mingit märkust või surmaaega lisatud pole.
18. Kruuda, Ludvig Henriku p. Tilsu 05. 11.1886 - 04.07.1919 32a.8 k., Võru,
sanitar plekiline soetõbi (P. 213/275; 230/192)
19. Kähr, Johan ?
20. Kähr, Ludvig Peetri p. Peri 30.06.1897 – 15.06.1919 22a. 11 k.,
maetud Tartu Pauluse surnuaeda
(P. 234/108)
21. Käis, Gustav Johannes Mihkli p. Vana-Koiola 15.01.1887 - 24.01.1920 33a.,
Tartu sõjaväehaiglas, peajupõletik
(P. 234/25; P. 230/210)
22. Käärrik, Karl Jaani p. Vanaküla 16. 11.1899 - 17.10.1919 19a. 11 k.,
lahingus Pihkva linna all (P.230/198)
23. Käärrik, Eduard Samo p. Vanaküla 24.04.1895 - 07.11.1919 24a. 6 k.,
Võru linn, mustad rõuged
(P.235/100; P. 230/200)
24. Lapp, Friedrich Peetri p. Väimela 10. 05.1898 - 24.05.1920 22a., Võru,
kopsupõletik (P. 237/26; P. 230/222)
25. Lauk, Oskar Peetri p. Rasina 16. 08.1898 - 18.10.1919 21a. 2 k.,
Marienburg, kõhuhaav (P. 212/44; 230/198)
26. Liin, Karl Augusti p. Väimela 14. 01.1897 - 08.07.1919, 22a. 5 k.,
Tartu, rõuged (P. 237/29; P. 230/192)
27. Lille, August Kaarli p. Karilatsi 01.01.1894 - 14.08.1919 25a. 8 k.,
Tartu sõjaväehaiglas, gripp
(P.211/110; P.230/196)
28. Lilover, Kristjan Jaani p. Joosu 01.01.1898 - 06.03.1920 22a. 1 k.,
Tartu, rõuged (P. 231/118; P. 230/215)
29. Lode, Daniel Helsi p. ? Jaanimõisa 21.09.1894 (P. 240/162) – ?
30. Loks, Mihkel Johani p. Adiste 17.10.1898 - 03.06.1920 21 a. 7 k.,
Võru, sarlakid (P. 215/162; P. 230/222)

31. Lõo (Lõau), Kristjan Jaani p. Metste 06.01.1900 - 09.02.1920 20a.1 k.,
Võru, kopsupõletik (P. 216/152; P. 230/212)
32. Mölder, Johannes Jaani p. Saarijärve 04. 05.1898 - 27.05.1920 22a.1 k.,
upunud Narvas (P. 216/96; P. 230/224)
33. Musto, Wilhelm Adami p. Väimela 30.01.1898 - 07.01.1920 22a.
kopsupõletik, Tartu sõjaväehaigla (P. 237/45)
34. Oinus, Gustav Joosepi p. Jaanimõisa 10.05.1899 - 19.05.1920 21a.
surnud Allilku vangilaagri haigemajas.
(P. 240/384)
35. Pabor, Vilhelm Kusta p. Mammaste 19.11.1896 – maet. 23.08.1919
roodukomandör 28a. 8 k., langenud lahingus Pihkva all.
(P. 235/44 ; P.230/195)
36. Paidrasson, August Jaani p. Karilatsi 28.04.1901 - 21.01.1920, 18a. 10 k.
Võru, kopsupõletik (P. 214/110; P. 230/209)
37. Paidrov, Eduard Jaani p. Tännassilma 08. 06.1893 - 21.06.1919, 25a.11k.
lahingus Võnnu linna all. (P.211/74; P. 230/192)
38. Parikas , August Osvald Vold. Veriora 12.09.1888 – 22.04.1919, 35a.7 k.
(Parrik) Hansu p. Tartu, kopsupõletik (P. 238/142; P.230/186)
39. Parksepp, August Johanni p. Vanaküla 19.02.1888 – 8.04.1919, 31a. 1 k.,
haavatud, Valga linna haiglas, maetud Valka
(P. 235/134)
40. Parksepp, Jaan Johani p. Vanaküla 12.03.1890 - 17.10.1919, 29a. 7 k.
Tartu II. Haigla, südamehaigus (P. 230/ 198)
41. Pehter, Gustav Jaani p. Mooste 08.07.1893 – 07.10.1919, 26a. 3 k.
III. Tartu sõjaväehaigla, maetud Tartusse
(P. 240/177)
42. Pentmann, Elmar Alfred Kauksi 19.02.1900 – 29.07.1920, 19.a 5 k.
Gustav Liebrechti p. Kauksi, tiisikus (Põlva 230/226)
43. Plakso, August Jakobi p. Adiste 26.12.1882 - 03.08.1919, 36a.7k
Langenud Vitebski kubermangus
(215/171; P.230/195)
44. Porosson, Ernst Jaani p. Moisekatsi 03.01.1891- 25.04.1919, 28a. 3 k.,
lang. lahingus Petseri all (P.214/283; P.230/187)

45. Prükk, Gerhard Kristine p. Joosu 08.06.1887 – 28.04.1919, 31a., 10 k.,
langenud Pankjavitsa all (P. 231/132; P. 230/187)
46. Purask, Voldemar Joh. Lena p. Joosu 17.09.1902 - 20.01.1920, 17a. 4 k.,
Võru, kopsupõletik (P. 208/145; P.230/ 209)
47. Pütt, Samuel Josepi p. Mammaste 25.04.1882 - 26.05.1919, 37a.,
Õnnetuse läbi Rõuges maha lastud
(P.210/34; P. 230/189)
48. Raggas, Gustav Jaani p. Kauksi 07.(20).05.1897 - 22.01.1920, 22a. 4 k.,
7. polgu muusikamees Võru haigla, kõhutüüfus (P. 230/210)
49. Raudsepp, Vas. ?
50. Ritzar, Samuel Jaani p. Kääpa 03.10.1886 - 13.08.1919, 32a. 10 k.
maetud Pindile (P. 213/48; P.23/236)
51. Rästas, Richard Felix Tannili p. Peri 08.05.1886 – 09.04.1919, 32a. 10 k.,
Langenud lahingus Petseri all
(P. 232/83; P. 230/184)
52. Rumme, Richard Jaani p leitnant Joosu 08.02.1893 – 03.01.1919, 25a., 5 k.,
langenud lahingus Helme all
(P. 209/236; P. 230/182)
53. Saks, Julius Jaani p. alamohvitser Joosu 08.07.1899 - 26.01.1921, 22,5a,
Tartu, tüüfus (P. 209/237; 230/243)
54. Siim, Jaan Liiso p. Väike-Kioiola 17.12.1885 - 24.10.1919,
33a. 10 k., Marienburg, kuuli läbi langenu (P.
205/70; P. 230/199)
55. Seeba, Hugo Jaani p Karilatsi 21.12.1896 - 04.07.1919, 22a.6 k.
haavatud Pihkva all
(P. 211/125; P. 230/194)
56. Serg (Sergk), Josep Jakobi p. Vanaküla 22.10.1885 - 13.02.1920, 34a. 3 k.,
Viljandi (P.235/158)
57. Sokk, Valter Peetri p. Navi 14.02.1900 - 08.07.1919, 19a. 4 k.,
Langenud lahingus Pihkva lähedal
(P. 236/143; P. 230/198)
58. Sõrm, Eduard Mammaste 16.07.1894 – 02.07.1919, 24a.11 k.
lahingus langenu, Salaspilsi (Kurtenhof) maetud.
(P. 234/70)

59. Tint, Eduard Osvald Johani p. Laheda 27.07.1893 – 28.05.1919, 25a. 1 k.
Peri, rõuged (P. 212/117; P. 230/189)
60. Traat, Alfred Johani p. Toolamaa 1902 – 09.05.1919, 17a. 4 k.,
lahingus Kose juures langenud (P. 230/188)
61. Treier, Eduard Jaani p. Väimela 30.07.1900 - 10.03.1920, 19a. 7 k.,
Võru haiglas, rõuged (P. 237/80; P. 230/215)
62. Vana, Johan Jaani p. Adiste 22.06.1897 - 15.02.1920, 23a.,
Tartu haigla, kopsuhaigus
(P. 235/70; P. 230/213)
63. Vasser, Kristjan Peetri p. Peri 06.01.1897 - 27.10.1919, 22a.9 k., Võru,
kopsupõletik (P. 211/48; P. 230/199)
64. Virk, Karl Augusti p. ?
65. Visk, Oskar Augusti p. Leeviküla 30.11.(13.12).1893 – ?
(P. 233/226)
66. Värs, August Jaani p. Varbus 13.10.1900 - 12.03.1920 19a. 5 k.,
Tartu, pimesoolepõletik
(P. 240/138; P. 230/216)
67. U rb, Otto Peetri p. Saarijärve 08.11.1883 – maetud 27.03.1919
36a., 4 k. (P. 232/211)
68. Zolgo, Peeter Henriku p. Mammaste 22.04.1888 – ?
(P. 232/211 ja P.210/41) Märkus: lahkunud 1912
Sangaste khlk.

Neid 3 nime sambal ei ole. (2 viimast neist on teadmata kadunute nimekirjast.)

- Morte, Samuel Miili p.** Moisekatsi 18.08.1899 - 19.05.1921
sõdur 21a. 7 k., Tartu haiglas, tiisikus (P. 230/249)
- Küüts, Gustav Jaani p. Jaanimõisa 31.03.1885 (P. 240/361)-
5.11.1919, langenud; Haanja vallavalitsuse
tunn. N 1553, 6.08.1921
- Vaask, Georg Aleksander Väimela 19.10.1897 (P.237/82)
Mihkli p. 1919. a. Pihkvas enamlaste poolt tapetud

Jäljeta kadunud - Nimekiri Põlva kiriku kodulehel. 2 nime kohta oli märkus surma kohta kirikuraamatus siiski olemas. Kõik kuupäevad vana kalendri järele!

1. Kilgast, Ferdinand Juulie p.	Uus-Piigaste	13.10.1885 (P.212/221)
2. Lutzar, Jaan Jaani p.	Vanaküla	27.08.1896 (P. 210/148)
3. Korro, Juulius Peetri p.	Mammaste	19.02.1892 (P. 216/109)
4. Kotli, Johannes Johani p .	Rosma	03.03.1896 (P. 238/10)
5. Kuklase, Gustav Liisa p.	Tilsi	02.06.1887 (P. 231/87)
6. Küüts, Gustav Jaani p	Jaanimõisa	31.03.1885 (P. 240/361) 5.11.1919, langenud , Haanja vallaval. tunn. N 1553, 6.08.1921
7. Ollekse, August Mihkli p.	Himma	01.08.1887 (P. 239/142)
8. Paddar, August Henriku p.	Leeviküla	07.02.1884 (P.214/109)
9. Pollak, Eduard Karli p	Põlgaste	24.11.1899 (P. 213/359)
10. Punga, Albert Karli p.	Tilsi	17.09.1889 (P. 231/54)
11. Pütt, August Josepi p.	Mammaste	25.04.1884 (P. 234/64)
12. Ruus, Paul Peetri p.	Laheda	13.06.1896 (P. 212/106)
13. Vaask, Georg Aleksander Mihkli p.	Väimela	19.10.1897 (P.237/82) 1919. a. Pihkvas enamlaste poolt tapetud
14. Kants, Gusta Leena p.		
15. Peplau, Friedrich Friedrichi p.		
16. Plado, Friedrich Johani p.		
17. Toom, Gusta Jaani p.		

Saateks

Põlva vabadussambal on 68 nime. Igal tähtpäeval pärast vabadussamba taastamist on käidud Põlvas neid juba kaugeks jäänud sündmusi ja varalahkunud mehi mälestamas.

Aga tegelikult ei olnud enam kuskil midagi nende meeste endi kohta kirjas: kus ja millal nad sündisid, kus ja miks nad surid? Ka mina nägin 5 aastat tagasi tõsist vaeva, et leida oma suguvõsast pärit sambal olevale 2 nimele (Ragas ja Pentmann) surmapõhjust. Küsisin küll muuseumidest, küll kaitseliidu inimeste käest, keegi ei teadnud aidata. Minu jaoks lahenes asi umbes 2 a. tagasi, kui internetis jõudis SAAGA välja aastatesse 1910-1930. Sain teada nii oma sugulaste väga täpsed surmaajad ja põhjused ning sellegi, et mõni kodu-uuriija on seni läinud lihtsamat teed: arvates, et kuna inimese nimi on vabadussambal, eks ta siis kas langes lahingus või suri haavadesse. Tegelikuses suri Vabadussõjas väga palju mehi just haigustesse. Vabadussambal pole mitte ainult sõjas langenute nimed, vaid kõigi nende nimed, keda Eesti Vabariik kaotas sõja tõttu: sõja ajal ja sõja järel.

1911. a. detsembris avastasin internetis Põlva kiriku väga kauni kodulehe. Ja seal oli üleval 2 nimekirja: nimed Põlva vabadussambalt ja teadmata kadunute nimekiri. Viimases nimekirjas olnud vabadussambal pole. Ja vaadates seda nimekirja tuli mõte, ehk on teisi, kes tunnevad huvi selles nimekirjas olevate sugulaste vastu. Et püüaks välja selgitada andmeid lisaks oma sugulastele ka teiste sambal olevate isikute kohta.

Kiriku nimekiri ei olnud tähestikulises järjekorras, see oli raskendav asjaolu. Aga kergendav asjaolu oli siin isanimede leidumine. Kui enamik andmeid oli olemas ja suured veebruari külmad möödus, läksin samba juurde nimesid kontrollima, kuna esines mõningaid erinevusi nimevormides. Selgus, et sambal on 11 nime rohkem. Ja nende nimedega oli töö palju raskem, sest sambal pole ju kirjas isanimesid. Aga ühenimelisi ja üheaelisi on igas suguvõsas üsna palju.

Tuleb tunnistada, et kõiki nimesid kahjuks praeguse seisuga ei saanudki korda. Näiteks nimi Virk ei esine üheski Põlva kihelkonna 1910-1930.a. personaalraamatus. Mõned mehed sambalt „jäid aga elama”, sest mingit märkust nende surma kohta ei leidnud jne. Teadmata kadunute nimekirjast leidsin aga kahel surmasjaolud. Üks nimi (Morte) aga pole kirjas ei sambal ega kadunute hulgas. Ometi seisis ka tema nime taga sõna „sõdur”.

Nimekirja vaadates peab meeles pidama järgmisi asjaolusid:

1. **Kõik andmed on võetud internetist SAAGA-s olevatest Põlva koguduse personaal- ja meetrikaraamatutest.** (mõni üksik ka naaberkihelkondadest) Näit. P. 211/110 tähendab seda: Põlva koguduse personaalraamat 211, saagas kaader 110. Enamuse nimede järel on kahed viited, üks sünni, teine surma kohta.
2. **Kõik sünnid on jäetud nii nagu nad olid, s.t. vana kalendri järgi.** Minu senised kogemused näitavad, et ei olnud väga üksmeelt, mõned lisisid uuele kalendri üleminekul oma sünnile 12 päeva, mõned 13 päeva (kuni 1900 oleks õige 12 päeva). Ja mina ei tea, kes kui palju lisis. Tean vaid seda, et näiteks minu sambal olev onu on lisanud ka 13 päeva.(sünd. 7.(20).05.1897).